

Guide til virksomheders arbejde med at fremme biodiversitet

Rapport udarbejdet af Preferred by Nature for Biodiversitetspartnerskabet

Februar 2024

Indhold

Indledning	2
Trin 1: Indledende vurdering	4
Trin 2: Prioritering	6
Trin 3: Mål og målsætninger	8
Trin 4: Måling af biodiversitet	10
Trin 5: Handling	14
Trin 6: Monitorering	16
Trin 7: Rapportering	18
Forkortelser	20
Nøglebegreber	21
Referencer	21

Om rapporten:

Rapporten er udarbejdet af Preferred by Nature:
Website: www.preferredbynature.org
Email: info@preferredbynature.org

Rapporten er finansieret af det Miljøministeriet, Dansk Industri, Finans Danmark og Forsikring & Pension.

De synspunkter, der fremgår af rapporten, tilhører alene Preferred by Nature og nødvendigvis ikke Biodiversitetspartnerskabet.

Indledning

Vi oplever i øjeblikket en global klima- og biodiversitetskrise. [WWFs Living Planet Report 2022](#) påpegede, at bestanden af dyr globalt set er faldt med 69% mellem 1970 og 2018, og ifølge International Union for the Conservation of Nature ([IUCN](#)) er mere end 44.000 arter nu truet af udryddelse. Det reelle antal truede eller uddøde arter er dog usikkert, da op til 90 procent af Jordens arter stadig er ukendte for videnskaben, ifølge Københavns Universitet, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO). Desuden vurderer Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) i rapporten [Global Assessment report on Biodiversity and Ecosystem Services](#) fra 2019, at op mod én million arter er truet af udryddelse, hvilket er mere end på noget andet tidspunkt i menneskehedens historie.

De vigtigste årsager til tab af biodiversitet er ændringer i arealanvendelse, tab af akvatiske levesteder, skovrydning, forurening, pesticider og næringsstofudvaskning, invasive arter, direkte menneskelig påvirkning (fx krybskytteri) og klimaændringer. Virksomheders aktiviteter bidrager til at forøge presset på biodiversiteten, både gennem deres egne aktiviteter og indirekte gennem deres værdikæder. Samtidig er der en stigende erkendelse af, at virksomheder er afhængige af de økosystemtjenester, som naturen leverer, fx fødevarerforsyning, sikre jordbundens kvalitet og lagring af kulstof.

I erkendelsen af den kombinerede biodiversitets- og klimakrise er der en bevægelse i retning af mere international og national regulering:

- Paris-aftalen blev vedtaget i december 2015 af Klimakonventionen, hvilket førte til udviklingen af såvel Taskforce for Climate-Related Financial Disclosures (TCFD) og Science Based Targets Initiative (SBTi), der hjælper virksomheder og finansielle institutioner med at agere i overensstemmelse med Paris-aftalen.
- Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (GBF) blev vedtaget i december 2022 af Biodiversitetskonventionen. Aftalen er en vigtig milepæl i arbejdet med at vende tabet af biodiversitet til fremgang. Mål 15 og 19 udpeger virksomheder som vigtige aktører i det arbejde.

Inden for EU har der i de senere år ligeledes været en betydelig indsats rettet mod at holde virksomheder og finansielle institutioner ansvarlige for deres påvirkning på klima og biodiversitet, især gennem Den Europæiske Grønne Pagt ([EU Green Deal](#)) og EU's Biodiversitetsstrategi for 2030 ([EU Biodiversity Strategy](#)). Disse bestræbelser er i overensstemmelse med målene, der er fastlagt i GBF, og

udmøntes konkret gennem direktiver og reguleringer såsom Bæredygtighedsrapporteringsdirektivet (CSRD) og de tilknyttede retsakter European Sustainability Reporting Standards (ESRS), EU Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD), og EU's afskovningsforordning (EUDR).

Parallelt med den politiske udvikling på området, er der fremkommet en række frivillige biodiversitetsinitiativer, såsom Science Based Targets Network (SBTN) og Taskforce for Nature-Related Financial Disclosures (TNFD), der går videre end lovkraevne. Disse platforme udvikler processer og værktøjer til virksomheder og institutioner, som understøtter arbejdet med at redegøre for og offentliggøre deres indvirkning på biodiversitet og fastsætte mål for at mindske eller helt forhindre negativ biodiversitetspåvirkning.

Virksomheder og finansielle institutioner søger i stigende grad efter måder, hvorpå de kan mindske deres negative påvirkning på biodiversitet, såvel i deres egne aktiviteter som på tværs af deres værdikæder. Der er imidlertid behov for tydelig vejledning til virksomhederne, så de kan navigere i et efterhånden ganske komplekst landskab af biodiversitetsinitiativer og finde frem til de værktøjer, der muliggør relevante og effektive indsatser.

Rapportens formål og struktur

Biodiversitetspartnerskabet blev etableret i august 2023 som et samarbejde mellem 22 repræsentanter fra brancheforeninger, NGO'er, fagforeninger og forskningsinstitutioner. Det faciliteres af Miljøministeriet, Udenrigsministeriet og Erhvervsstyrelsen. Et vigtigt mål for Partnerskabet er aktivt at engagere den private sektor i Danmark i at formulere anbefalinger samt påpege, hvad virksomheder kan gøre for at mindske deres negative biodiversitetspåvirkning.

Formålet med rapporten er at vejlede danske og europæiske virksomheder og finansielle institutioner til de mest effektive metoder, der bidrager til iværksættelse af ambitiøse og relevante biodiversitetsindsatser. Den bygger i høj grad på internationale initiativer, såsom 'Science Based Targets for Nature', TNFD, Aligning Account Approaches for Nature (ALIGN-projektet) og ESRS.

Rapporten er bygget op omkring syv konkrete skridt, som vi anbefaler virksomheder og finansielle institutioner følger, når de vil igangsætte biodiversitetsindsatser. Disse skridt er baseret på tilgangen fra [Science Based Targets for Nature](#) og er beskrevet her:

Trin 1: Indledende vurdering

Formål og udbytte

Det første skridt i udviklingen af en virksomheds biodiversitetsindsatser er at identificere og vurdere biodiversitetsrelaterede påvirkninger, afhængighedsforhold, risici og muligheder, der er væsentlige for virksomheden. Dette indebærer at identificere, hvor og hvordan virksomhedens aktiviteter interagerer med naturen, dvs. forstå hvor der er potentielle påvirkninger og afhængigheder, herunder om disse er knyttet direkte til virksomhedens egne aktiviteter eller til virksomhedens værdikæder.

Identificering af biodiversitetsrisici og -muligheder vedrørende virksomhedens egne aktiviteter såvel som dens værdikæder, vil hjælpe i prioriteringen af indsatsen for at reducere virksomhedens negative biodiversitetspåvirkninger. Det vil også muliggøre at sætte rammerne for omfang og størrelsesorden på de ressourcer, der er nødvendige, for at nå i mål.

Det vigtigste udbytte af **den indledende vurdering** er:

- Egne aktiviteter og højrisiko-værdikæder er blevet kortlagt,
- At identificere de mest relevante biodiversitetspåvirkninger og -afhængigheder i egne aktiviteter og på tværs af virksomhedens værdikæder gennem det dobbelte væsentlighedsperspektiv, og
- Identificere de væsentligste biodiversitetsrelaterede risici og muligheder, for virksomheden.

Vigtige processer for den indledende vurdering

Der findes adskillige fremgangsmåder og værktøjer, der kan hjælpe virksomheder og finansielle institutioner med at vurdere deres væsentlige indvirkninger og afhængigheder af biodiversitet. Nedenstående fremgangsmåde anbefales, til at finde frem til de mest kritiske aspekter, som bør ligge til grund for biodiversitetsindsatserne.

Kortlægning af virksomhedens aktiviteter

For virksomheder, der ejer eller driver landbrug, miner, produktionsfaciliteter eller andre former for produktion, der ligger i nærheden af naturområder, er det vigtigt at forstå den direkte påvirkning på biodiversiteten, der er forbundet med aktiviteterne. Dette indebærer at kortlægge den geografiske placering af aktiviteterne, samt deres afstand til og potentielle påvirkning på naturlige økosystemer, fx skove og vådområder samt truede arter.

GIS-kortlægningsværktøjer kan benyttes til at plote den geografiske placering af aktiviteterne og herefter tilføje lag med biodiversitetsdata, fx fra Integrated Biodiversity Assessment Tool ([IBAT](#)). Herigennem kan risici og muligheder visualiseres, som kan være relevante for virksomheden. Se [SBTN Assessment Guidance](#) for yderligere information.

Kortlægning af virksomhedens værdikæder

Det er vigtigt at forstå indvirkninger og afhængigheder af biodiversitet, der skyldes valg af produkter, leverandører eller investeringsporteføljer. Ved at kortlægge værdikæder kan virksomheden fastlægge, hvor leverandører eller kunder opererer, og hvor de indkøbte produkter stammer fra. Med GIS kan disse data overlejres med biodiversitetslag, såsom vigtige biodiversitetsområder eller lag med udbredelse af truede arter, hvilket hjælper med at afsløre, om produkterne stammer fra biodiversitetsfølsomme økosystemer eller områder med høj biodiversitetsværdi. Det vil også muliggøre identificering af afværge- eller genopretningstiltag. I finansielle institutioner eller i virksomheder med komplekse værdikæder, kan det være vanskeligt at kortlægge alle værdikæder. Her er en tydeliggjort prioritering nødvendig - se Trin 2.

Dobbelt væsentlighedsvurdering

Et dobbelt væsentlighedsperspektiv, er et vigtigt begreb i regler og initiativer, som fx CSRD, ESRS, SBTN og TNFD. Det repræsenterer en standardiseret tilgang til at identificere relevante miljømæssige og finansielle indvirkninger og afhængigheder relateret til virksomhedens aktiviteter og forretningsforbindelser. Ofte beskrives virksomheders påvirkninger på biodiversitet ved hjælp af [IPBES' pressure categories](#), mens effekten på virksomheder fra biodiversitetstab sker gennem reduktionen af økosystemtjenester, som virksomheder er afhængige af. For eksempel omfatter det økonomiske tab som følge af forsyningsmangel eller -forstyrrelser, risiko for retssager, mediebevågenhed eller tab af samfundsaccept. De følgende afsnit er ment som en vejledning i den anbefalede tilgang til en dobbelt væsentlighedsvurdering, som den ser ud i regi af SBTN og TNFD.

LOVGIVNINGSMÆSSIGE ASPEKTER

Trin 1: Vurderingen kan bidrage til at virksomhederne opfylder visse EU-lovkrav (Bemærk: Gælder ikke for alle virksomheder):

- ESRS E4 SBM 3 – Væsentlige virkninger, risici og muligheder og deres samspil med strategi og forretningsmodel.
- ESRS 2 IRO-1 - Beskrivelse af processen til identifikation og vurdering af væsentlige biodiversitets- og økosystemrelaterede virkninger, risici og muligheder.

1) Screening for påvirkninger og afhængighedsforhold

Screening for pres på biodiversiteten og påvirkninger forårsaget af virksomhedens egne aktiviteter og værdikæder indebærer at identificere de potentielle negative virkninger, som både virksomheden og leverandører m.m. kan have på biodiversitet og økosystemtjenester. Dette kan gøres på forskellige skalaer. Fra konkrete, direkte observation af egne aktiviteter, over identifikation af højrisikovarer i værdikæden, til en overordnet vurdering af tendenser i porteføljer ved at vurdere gennemsnitlige påvirkninger pr. sektor.

Screening for afhængighedsforhold indebærer at identificere og analysere i hvilket omfang virksomhedens aktiviteter, produkter eller tjenester afhænger af biodiversitet og velfungerende økosystemer. Dette inkluderer identifikation af de specifikke økosystemtjenester, der er mest relevante for organisationens aktiviteter, og vurdering af de potentielle forretningsmæssige og økonomiske virkninger et biodiversitetstab vil have på disse tjenester.

For alle typer af virksomheder kan det anbefales at understøtte screening af indvirkninger og afhængigheder med [ALIGN Project's](#) anbefalinger og supplerende vejledning, [SBTN-vurderingsvejledning](#) og [WWF Biodiversity Risk Filter](#). Finansielle institutioner bør også overveje Exploring Natural Capital Opportunities, Risks and

Exposure ([ENCORE](#)) og [Corporate Biodiversity Footprint](#) værktøjet til at screene indvirkninger og afhængighedsforhold på tværs af en større portefølje.

2) Væsentlighed af risici- og muligheder

Det næste skridt er at identificere risici og muligheder, for de indvirkninger og afhængigheder, der blev fundet. Biodiversitetsrisici er potentielle negative virkninger og forpligtelser, som virksomheden har som følge af egne aktiviteter, forretningsforbindelser eller indkøbspraksis: Det kan fx være skadet omdømme på grund af mangel på indsats eller produktivitetstab på grund af overudnyttelse af naturressourcer. Der kan være potentielle positive effekter, hvis virksomheden kan undgå eller reducere påvirkningen på biodiversitet eller genoprette økosystemtjenester.

Der er en række værktøjer og databaser, som kan bidrage til at identificere og vurdere risici og muligheder i egne aktiviteter og værdikæder: [TNFD LEAP Approach](#), [WWF Risk Filter Suite](#), [Key Biodiversity Areas](#), [SBTN Natural Lands Map](#), [CEPF Biodiversity Hotspots](#), [AFI Deforestation Risk Toolset](#), [Global Biodiversity Information Facility \(GBIF\)](#), og [Map of Biodiversity Intactness](#).

CASES: Her er konkrete eksempler på, hvordan man laver en indledende vurdering af biodiversitet i forskellige typer af organisationer

Primærproducent

Brug GIS-værktøjer (fx ArcGIS) til at kortlægge egne landbrugs/skovområders grænser.

Tilføj et lag med IBAT's datalag og WWF Risk Filters: fx vigtige biodiversitetsområder, beskyttede områders grænser, truede arter (fx ferskvandsfisk, kystfugle) udbredelse og habitatfordeling.

Identificer områder eller aktiviteter med påvirkningsfaktorer (fx pesticidanvendelse på skråninger ned mod vandløb) og afhængigheder (fx ferskvandskilder til kunstvanding).

Producent eller detailhandler nedstrøms i værdikæden

Screen for højpåvirkende varer på egen produktliste ved hjælp af SBTN-Screening Tool.

Identificer produkter med de største potentielle biodiversitetspåvirkninger (fx oksekød, tropisk træ), og fokuser på dem, hvor der indkøbes store mængder.

Udvælg et realistisk antal af disse produkter, som kortlægges gennem værdikæderne tilbage til producent på gårdniveauet og udfør risikovurderinger på dette niveau.

Hvor der er risici, marker disse områder som potentielle muligheder for risikominimering (dvs. indsatser) se Trin 5 Handling.

Finansielle institutioner

Screen for biodiversitetsrelaterede risici i egen portefølje ved hjælp af ENCORE og vurder bidrag til biodiversitetspåvirkninger ved hjælp af Corporate Biodiversity Footprint værktøjet.

Identificer virksomheder med høj risiko i porteføljen, herunder producenter af store mængder af højtpåvirkende varer.

Udfør risikovurderinger ved hjælp af sekundære data indsamlet fra GBIF eller dataleverandører. Identificer muligheder for at afhænde investeringer i virksomheder med betydelige negative biodiversitetspåvirkninger og invester i virksomheder, der forpligter sig til at bidrage positivt til biodiversiteten.

Små og mellemstore virksomheder

Kortlæg egne aktiviteter og identificer, hvor de har tættest samspil med naturen.

Forstå, hvor påvirkninger kan forekomme ved at identificere oprindelseslandene for højtpåvirkende varer og mængder af disse.

Udfør en overordnet risikovurdering ved hjælp af WWF Biodiversity Risk Filter for at forstå de mest betydningsfulde biodiversitets- og finansielle risici, der påvirker virksomheden.

Trin 2: Prioritering

Formål og udbytte

Baseret på resultaterne fra Trin 1 er formålet med prioriteringen at bestemme de lokaliteter, økonomiske aktiviteter og/eller værdikæder, der skal være fokus for biodiversitetsindsatserne (Trin 5). I Trin 2 skal lokaliteter og aktiviteter fortolkes og rangordnes i forhold til deres relevans for virksomheden. Det er herefter muligt at opsætte specifikke mål og levere en positiv indvirkning.

Det vigtigste udbytte af **prioriteringen** er:

- Identifikation og rangordning af de prioriterede lokaliteter, forretningsaktiviteter og værdikæder, og
- At få prioriteret baseret på finansielle, forretningsmæssige, samfundsmæssige og økologiske aspekter, især, hvor der eksisterer fordele på tværs af disse.

Vigtige elementer i prioriteringsprocessen

Både SBTN og TNFD går ind for en systematisk tilgang til prioritering af lokaliteter, forretningsaktiviteter og værdikæder. Prioriteringsprocessen er afgørende for at kunne målrette indsatsene til specifikke geografiske områder, regioner, sektorer, aktiviteter eller produkter, hvor biodiversitetspåvirkninger, risici, muligheder og afhængigheder er mest udtalt. Dette understreger, at indvirkninger på biodiversitet er lokalitetsspecifikke og baseret på de specifikke forretningsaktiviteter. Prioriteringen er en adaptiv proces, og prioriteringen vil sandsynligvis ændre sig, når mere information indhentes, fx data om naturens tilstand, der indsamles i Trin 4. Herunder er en anbefalet tilgang til prioriteringen, der kan benyttes af alle typer virksomheder og institutioner.

Identificering af lokaliteter, aktiviteter og værdikæder

Det første skridt i processen er at bruge resultaterne fra kortlægningsøvelsen i Trin 1 til at sætte målområder for egne aktiviteter, kunders aktiviteter eller produkters oprindelse. Dette kan være på forskellige rumlige skalaer afhængigt af virksomhedens forretningskontekst.

For virksomheder kræver SBTN, at målene som minimum anvendes inden for sub-national skala, mens finansielle institutioner kan have en bredere tilgang. For eksempel kan målområder omfatte specifikke steder og aktiver (fx et landbrug eller et spildevandsudløb), en gruppering af steder, specifikke økoregioner (fx kystområder), biomer (fx Amazonas), politiske regioner (fx stater), lande, industrisektorer (fx fødevarer og drikkevarer) i en region, eller varespecifikke produktionsregioner (fx soja i Sydeuropa). Identificering af målområder giver

overblik over områder med tilstedeværelse eller indflydelse, og dermed hvor der kan sættes ind.

Inden for målområderne, kan resultaterne af væsentlighedsvurderingen (Trin 1) bruges til at udvælge prioriterede forretningsaktiviteter og værdikæder. Der skal fokuseres på forretningsaktiviteter og kunder i værdikæden, der medfører høj risiko for biodiversitetstab i forbindelse med produktets oprindelse, produktions- og fremstillingsprocesser, jord- eller vandforvaltningspraksis, ressourceforbrug og affaldsbortskaffelse. Der skal også fokus på indkøbte og markedsførte produkter, som indeholder råvarer med stor påvirkning på biodiversiteten (se [SBTN High Impact Commodity List](#)), og dem, som virksomheden er mest økonomisk afhængige af.

Valg af prioriteter

Baseret på SBTN's tilgang er det næste skridt at fortolke og rangordne prioriteterne, herunder de identificerede målområder, forretningsaktiviteter og værdikæder. I rangordningen af prioriteterne skal der tages højde for den økologiske kontekst på lokaliteterne, hvor virksomhedens egne eller værdikæder har aktiviteter eller øger indflydelse. Indsatser bør prioriteres på lokaliteterne, i aktiviteterne samt i værdikæder, som har de største faktiske eller potentielle negative økologiske påvirkninger (de forskellige typer af handlinger beskrives i Trin 5). Det er ofte i områder, hvor råstofudvinding eller andre produktionsmetoder interagerer med naturområder, og hvor direkte påvirkningsdrivkræfter er fremtrædende. Lokaliteter med følgende økologiske karakteristika bør prioriteres i sig selv. Det samme gælder aktiviteter og værdikæder, der kan have negative påvirkninger på disse områder:

- Områder med høj økologisk integritet (fx intakte og ufragmenterede naturlige økosystemer), og områder med vigtige biodiversitetsværdier (fx primærskove, koralrev, kritiske levesteder for truede og endemiske arter, økologiske korridorer), der kan være under pres;
- Områder udsat for jordbundsforringelse, hvor indsatser er nødvendige for at hjælpe med at genoprette biodiversiteten (fx områder med intensivt landbrug,

LOVGIVNINGSMÆSSIGE ASPEKTER

Trin 2: Prioritering kan bidrage til at virksomhederne opfylder visse EU-lovkrav (Bemærk: Gælder ikke for alle virksomheder):

- ESRS E4 SBM 3 – Væsentlige påvirkninger, risici og muligheder og deres samspil med strategi og forretningsmodel.
- ESRS 2 IRO-1 Beskrivelse af processer til identifikation og vurdering af væsentlige virkninger, risici og muligheder for biodiversitet og økosystemer.

hvor jordkvaliteten falder hurtigt, eller områder med spredning af invasive planter);

- Områder med høj grad af økosystemtjenester, der understøtter forretningen.

Derudover er det nødvendigt at tage socioøkonomiske aspekter i betragtning, når der prioriteres blandt forretningsaktiviteter og værdikæder:

- Oplysninger på produktniveau, herunder sammensætning, mængde og certificeringer af indkøbte produkter. Dette muliggør en prioritering mellem produkter eller porteføljer med et lavere biodiversitetsaftryk.
- Produkters oprindelsesområde for at identificere højrisikolande, sub-nationale regioner og biomer.
- Sociale spørgsmål vedrørende de prioriterede lokaliteter og værdikæder for at prioritere dem uden negative sociale indvirkninger, såsom krænkelse af menneskerettigheder eller indvirkninger på sundhed og trivsel. Dette kan kræve høring af lokale interessenter, fx oprindelige folk og lokalsamfund;
- Stabilitet af leverandørforhold. En prioritering af stabile forhold, giver større muligheder for indflydelse og indsatser.

I prioriteringen af lokaliteter og værdikæder, kræves en vurdering af hvor realistisk det er at gennemføre indsatser og et blik for organisationens strategiske interesser. Virksomheden bør fokusere på lokaliteter, hvor der er tilstrækkeligt med finansielle og menneskelige ressourcer til rådighed til at gennemføre og

monitere biodiversitetsindsatser. Biodiversitetsprioriteter kan også afspejles i virksomhedens mission og mål, så det er muligt for kunder, aktionærer, leverandører og andre interessenter at engagere sig i og støtte op om biodiversitetsindsatserne. Hvis der kan identificeres områder og lokaliteter med potentielle yderligere fordele vil det gøre denne proces lettere. For eksempel kan der eksistere yderligere fordele på en lokalitet, hvor en påvirkningsdrivkraft, som fx jordforurening, kan reduceres for at forbedre en økosystemtjeneste, som fx jordkvalitet, der giver bedre afgrødevækst.

Baseret på ovenstående overvejelser, kan prioriteterne rangordnes i forhold til relevans for virksomheden og udpege de indsatser, som der skal handles på først. I prioriteringen bør det afspejles, hvilke der har den største positive eller negative påvirkning på biodiversitet, den højeste risiko, giver de største handlemuligheder, og hvilke virksomheden er mest afhængige af eller investerer mest i.

Der er en række værktøjer som kan bidrage til at rangordne prioriterede lokaliteter, fx [SBTN Prioritization Guidance](#), [Biodiversity Impact Metric](#) og [Species Threat Abatement and Restoration \(STAR\) metric](#).

CASES: Her er konkrete eksempler på, hvordan man prioriterer i forskellige typer af organisationer

Primærproducent

Analysér det geografiske kort over afmærkninger af matrikler i Trin 1, inklusive alle fysiske lokaliteter og produktionssteder.

Udvælg og rangordn prioriterede lokaliteter, herunder specifikke steder og aktiviteter, hvor biodiversitetsværdier og negative påvirkninger er størst. Dette kan være steder, hvor høst af afgrøder eller græsning af husdyr foregår i følsomme levesteder, steder hvor truede arter lever, eller hvor vandtilgængeligheden er begrænset og kan blive udtømt ved overforbrug.

Producent eller detailhandler nedstrøms i værdikæden

Identificér mållokaliteter, hvor de største påvirkninger, afhængigheder, risici og muligheder findes.

Anmod om primærdata fra leverandører og indsamle sekundære data, der kan bidrage til at identificere prioriteter. Benyt STAR metric til at rangordne lokaliteter, der skal sættes mål for. Overvej om det er økonomisk realistisk at gennemføre, og hvor de økologiske og sociale værdier er størst. Overvej lokaliteter med yderligere fordele, fx områder, hvor afbødning af påvirkninger kan øge både biodiversiteten og sikre føderessourcer til lokalsamfund.

Finansielle institutioner

Identificér målområder ved at fokusere på virksomheder i porteføljen, der udvinder eller bruger højpåvirkningsvarer og dem, der har aktiviteter i højrisikoområder.

Brug Biodiversity Impact Metric og SBTN's kombinerede rangordningsmetode til at rangordne lokaliteterne baseret på deres risiko for biodiversiteten.

Priorité lokaliteter med høj biodiversitetsværdi, og dem der har mest brug for finansiell støtte til at reducere påvirkninger, og hvor I har indflydelse ved at bidrage med de fleste økonomiske midler.

Små og mellemstore virksomheder

Analysér kortet over egne steder og lokaliteter hvorfra der købes ind fra Trin 1, baseret på deres biodiversitetsværdi, virksomhedens potentielle påvirkninger og mængden af produkter, som indkøbes.

Hvis de specifikke oprindelsessteder for egne produkter er kendt, så priorité indkøb af store mængder fra områder, hvor risikoen for biodiversitets- og sociale påvirkninger er blevet afbødet – se Trin 5 for konkrete indsatser.

Deltag i biodiversitetsinitiativer med NGO'er, forskningsinstitutioner og andre interessenter for at øge gennemslagskraften.

Trin 3: Mål og målsætninger

Formål og udbytte

Formålet med at fastsætte mål og målsætninger er at sætte en tydelig retning der kan guide virksomhedens biodiversitetsindsatser og sikre at de er i overensstemmelse med globalt vedtagende mål og de planetære grænser. Heri refererer 'Mål' (goals) til tidsbestemte overordnede forpligtelser, mens 'målsætninger' (targets) er mere konkrete, målbare og tidsbestemte.

De vigtige internationale mål, som er relevante for nationer og organisationer, er fastsat i [Post-2020 Global Biodiversity Framework \(GBF\)](#), [UN Sustainable Development Goals \(SDGs\)](#), og [Global Goal for Nature](#).

Global Goal for Nature (GGN), blev lanceret i september 2023 af 27 naturbevaringsorganisationer, og sigter mod at "standse og vende naturtab i 2030 med 2020 som referencescenarie og opnå fuld genopretning inden 2050". Dette supplerer UNFCCC's 'netto-nul' udledningsmål. Tilsvarende opstiller GBF fire mål for 2050 og 23 delmål for 2030. Specifikt kræver [mål 15](#), at virksomheder vurderer, offentliggør og reducerer biodiversitetsrelaterede risici og negative påvirkninger.

Det vigtigste udbytte af **mål- og målsætningsprocessen** er:

- At få sat et overordnet mål i overensstemmelse med de internationale mål for biodiversitet, og
- At få defineret et sæt specifikke målsætninger, der er tidsbestemte og målbare.

Vigtige processer for at fastsætte mål og målsætninger

SBTN er ved at være den mest udbredte platform, når virksomheder skal fastsætte mål for biodiversitet. Finance for Biodiversity's tilgang er et bedre alternativ for finansielle institutioner, mens no net loss (NNL) og net gain-tilgangen nævnes, men betragtes ikke som helt modne alternativer endnu.

Science-Based Targets for Nature's tilgang

Virksomheder, der følger denne tilgang, skal ifølge SBTN, sætte og offentliggøre biodiversitetsmål som efterfølgende valideres. Målsætningerne skal være direkte relateret til de påvirkninger og afhængighedsforhold, som blev identificeret under væsentlighedsvurderings- og prioriteringsprocessen. Målsætningerne skal være specifikke, målbare, opnåelige, relevante og tidsbestemte. De skal være i

overensstemmelse med GBF-målene, og i tilbivelsen skal nøgleinteressenter høres.

I målsætningsprocessen er det vigtigt at opstille målbare indikatorer for effektivt at evaluere fremskridt, samtidig med at der sikres tilgængelige ressourcer, evner og indsatser, der er nødvendige for at nå målene, forhindre greenwashing og overholde den fastsatte tidsramme. Baseret på fremskridt kan målsætningerne justeres for at forbedre tydeligheden på lokalt niveau.

På tidspunktet for udarbejdelsen af denne rapport er SBTN i forsøgsfasen, hvor udvalgte virksomheder kan indsende 1) ferskvandsmålsætninger og 2) landbaserede målsætninger til validering. Mens de indledende metoder til at fastsætte biodiversitetsmål blev frigivet i slutningen af 2023, planlægger SBTN at levere yderligere vejledning inden udgangen af 2024.

SBTN ferskvandsmålsætninger:

Fastsættelse af ferskvandsmålsætninger kræver en forståelse af økologiske presfaktorer, såsom vandforbrug og forurening, et estimat af virksomhedens påvirkning på den nuværende tilstand af ferskvandsressourcerne (fx vandløbsstrømme og vandkvalitet), identifikation af prioritetslokaliteter (se Trin 2) og formulering af målsætninger, der peger hen mod den ønskede naturtilstand, angivet med tærskelværdier. Modeller af vandbevægelse kan herefter benyttes til at bestemme det maksimalt tilladte pres, som danner grundlaget for de videnskabeligt baserede målsætninger, og som kan bruges til udarbejdelse af indsatserne der skal til.

SBTN Landbaserede målsætninger:

Fastlæggelse af landbaserede målsætninger inden for SBTN omfatter tre målsætningsområder:

- Ingen konvertering af naturlige økosystemer for at undgå primære drivkræfter bag biodiversitetstab, herunder ændring i arealanvendelse og drivhusgasemissioner,
- Reduktion af jord-fodaftryk for at mindske økologisk nedbrydning, der påvirker biodiversiteten; og

LOVGIVNINGSMÆSSIGE ASPEKTER

Trin 3: Mål- og Målsætning kan bidrage til at virksomhederne opfylder visse EU-lovkrav (Bemærk: Gælder ikke for alle virksomheder):

- ESRS E4-4 – Mål vedrørende biodiversitet og økosystemer.

- Inddrage interessenter i hele landskabet for at understøtte økosystemgenopretning.

Når målsætningerne er indsendt, påbegynder SBTN en proces for at validere dem og sikre, at målene er ambitiøse nok og opfylder deres standard. Først når målsætningerne er blevet valideret, kan virksomheder hævde, at de har etableret videnskabeligt baserede målsætninger. Hele valideringsprocessen er dog i skrivende stund i en pilotfase og derfor ikke tilgængelig for alle virksomheder.

Finance for Biodiversity Approach

Det er mere relevant for finansielle institutioner at benytte [Finance for Biodiversity's Nature Target Setting Framework](#). SBTN og FNs Miljøprogram's Finance Initiative (UNEP FI) sigter mod at etablere en ramme der skaber en fælles forståelse blandt investorer vedrørende målsætning og at skabe overensstemmelse mellem private finansielle investeringer og målene i GBF.

Indledningsvis fokuseres på børsnoterede aktier og erhvervsobligationer. I løbet af 2024 vil de blive udvidet til at til at dække specifikke målsætninger for ti prioriterede sektorer og tilføjer andre aktivklasser og positive virkninger-målsætninger. Rammerne skitserer forskellige typer målsætninger: Indledende igangsættelsesmålsætninger for at integrere naturrelaterede overvejelser i forvaltning og strategi inden 2026, og målsætninger for at adressere

biodiversitetstab der dækker sektor-, engagement- og porteføljer i 2030 eller tidligere.

No net loss og Net gain approach

[No Net Loss for biodiversity](#) er en tilgang, hvor der træffes foranstaltninger for at undgå og minimere påvirkninger ved at kompensere for resterende påvirkninger. Når gevinst overstiger tab, kan termen 'net gain' anvendes. No net loss og net gain-tilgangene kan indgå i målsætningerne og besluttes på portefølje-, virksomheds-, projekt- eller lokalitetsniveau. De er særligt relevante for finansielle institutioner, da de søger at kompensere for resterende negative biodiversitetspåvirkninger på tværs af en investeringsportefølje. Brug af disse tilgange kræver overvejelse af sociale og kulturelle værdier på de udvalgte områder som en del af kompensationsprocessen. Begge tilgange kritiseres dog ofte for ikke at gavne mennesker såvel som natur.

Desuden er det uklart, i hvilket omfang compensation ét sted kan opveje negative påvirkninger andre steder. Det anbefales, at virksomheder overvejer at fastsætte mere ambitiøse målsætninger for at afbøde biodiversitetstab i overensstemmelse med afbødningshierarkiet (også kendt som afværgenhierarkiet), før de overvejer at benytte no net loss og net gain-tilgangen – se Trin 5 for vejledning i brug af afbødningshierarkiet.

CASES: Her er konkrete eksempler på, hvordan man sætter mål og målsætning i forskellige typer af organisationer

Primærproducent

Udvikl et overordnet mål, der er i overensstemmelse med GBF og GGN, og fastsæt videnskabeligt baserede målsætninger for specifikke lokaliteter og områder.

Et eksempel på et mål kunne være:

100% stop for konvertering af naturlige økosystemer senest i 2025.

Producent eller detailhandler nedstrøms i værdikæden

Udvikl et overordnet mål, der er i overensstemmelse med GBF og GGN. Gennem engagement i værdikæden skal videnskabeligt baserede målsætninger fastsættes for specifikke steder og områder med hensyn til ferskvand og land og indsendes til SBTN til validering.

Et eksempel på et mål kunne være:

Virksomheden vil skaffe 100% af mængden af råvarer fra områder, hvor der ikke er foretaget konvertering af naturlige økosystemer siden 2020 og vil udbedre al tidligere konvertering, der fandt sted mellem 2015 og 2020, ved deltagelse i økosystemprojekter.

Finansielle Institutioner

Udvikl et overordnet mål, der er i overensstemmelse med GBF og GGN, og fastsæt en investeringsstrategi, der henviser til en tilgang uden netto tab og netto gevinst.

Gennemgå porteføljen for sektorer med høj indvirkning og kortlæg undersektorer, fastsæt videnskabeligt baserede målsætninger for ferskvand og land på specifikke steder og i udvalgte områder.

Et eksempel på et mål kunne være:

Inden 2025 har 100% er investeret i virksomheder, der forpligter sig til ingen konvertering af naturlige økosystemer i forhold til en baseline fra 2020.

Små og mellemstore virksomheder

Sæt konkrete målsætninger på områder, hvor der er muligheder for at iværksætte relevante indsatser, fx relateret til forsyningskæder, der er identificeret eller sandsynligvis kommer fra højrisiko-områder.

Undersøg om der er finansiering tilgængelig til biodiversitetsinitiativer, eller om der er større initiativer virksomheden kan indgå i.

Trin 4: Måling af biodiversitet

Formål og udbytte

Formålet med dette trin er at få identificeret hvilke biodiversitetsdata, der er mest hensigtsmæssige at indsamle samt hvilke metoder til dataindsamling, der kan muliggøre en monitoring af biodiversitetspåvirkninger og fremskridt mod de opsatte mål og målsætninger. Det skal med i overvejelserne, hvilken naturtilstand der er i referencescenariet (baseline) og hvilke af de primære drivkræfter, der er i spil.

Kombinationen af en baseline og forståelse af de primære drivkræfter giver virksomheder og finansielle institutioner en forståelse af deres økologiske status. Det bidrager til forståelse af den historiske kontekst ("hvor kommer vi fra"), den aktuelle status ("hvor er vi i dag"), og den potentielle fremtidige retning ("hvor er vi på vej hen") for virksomhedens indvirkning på biodiversitet. Den integrerede tilgang bidrager til en helhedsorienteret vurdering af virksomhedens forhold til biodiversitet. Samtidig kan den guide, når der skal træffes strategiske beslutning og muliggør monitoring af resultater.

Det bør være en kontinuerlig proces at foretage målinger. De skal foretages med faste parametre og indsamlingsmetoder før man kan få øje på mønstre eller ændringer i biodiversitetens tilstand - Se Trin 6. Beslutningen om, hvad og hvor der skal måles, bør tages baseret på organisationens prioriteringer, som blev identificeret i Trin 2 og de målsætninger, der er fastlagt i Trin 3. Typen af målingsmetode og parametre, der benyttes, afhænger af virksomhedens kontekst og organisationens evne til at indsamle og analysere biodiversitetsdata.

Det vigtigste udbytte af **Trin 4 måling af biodiversitet** er:

- Udvikling af en dokumenteret tilgang til måling af biodiversitet, som er relevant for organisationens forretningsmæssige kontekst, og
- Viden om hvordan biodiversitetspåvirkninger på lokalitetsniveau og på tværs af værdikæder kan måles.

Vigtige værktøjer til måling af biodiversitet

Valg af en baseline

En biodiversitetsbaseline henviser til et referencepunkt eller en tilstand, hvortil ændringer i biodiversitet kan sammenlignes. Den repræsenterer biodiversitetens tilstand på et bestemt tidspunkt. Baselines anvendes som benchmark til monitoring og sammenligning af biodiversitetens tilstand over tid. Såvel primære

produktionsvirksomheder som nedstrøms-virksomheder bør arbejde med deres leverandører for at fastsætte deres baseline.

En organisation kan vælge at udføre en eller flere af følgende typer af referencescenarier afhængigt af dens mål:

- **Historisk baseline:** Repræsenterer en naturlig tilstand og biodiversitetsforhold før en væsentlig menneskelig indblanding i området.
- **Præ-operationel baseline:** Beskriver biodiversitetsforholdene i begyndelsen af virksomhedens aktiviteter, og tjener som referencepunkt for at monitorere ændringer forårsaget direkte af virksomhedens aktiviteter.
- **Referencetilstand baseline:** Beskriver en ønsket eller optimal biodiversitetstilstand, som virksomheden sigter mod at opnå eller opretholde, og sætter retningen for bevarings- eller genopretningsindsatser.
- **Aktuelle tilstand baseline:** Opgør den aktuelle tilstand af biodiversitet inden for virksomhedens operationelle område, og fungerer som et udgangspunkt for vurdering af løbende påvirkninger og implementering af forvaltningsstrategier.
- **Intakt økosystem baseline:** Beskriver biodiversitet i uberørte eller minimalt påvirkede økosystemer, og giver en reference for at vurdere graden af ændring forårsaget af menneskelige aktiviteter.

Måling af virksomhedens fodaftryk

For finansielle institutioner eller virksomheder med talrige produkter og komplekse værdikæder kan måling af *biodiversitetsfodaftryk* være udgangspunktet for en mere overkommelig tilgang end at foretage en baseline-måling. Ideelt set bør værktøjer til fodaftryksmåling dog altid anvendes i kombination med primær eller sekundær dataindsamling og modellering for at hjælpe med at validere resultaterne.

Iceberg Data Labs [Corporate Biodiversity Footprint](#), Carbon4 Finance's [Biodiversity Impact Analytics](#) og NEC's [Net Environmental Contribution værktøj](#), er nogle af de relevante værktøjer til måling af biodiversitetsfodaftrykket i værdikæder, som både finansielle institutioner eller komplekse virksomheder kan benytte. Derudover

LOVGIVNINGSMÆSSIGE ASPEKTER

Trin 4: Måling kan bidrage til at virksomhederne opfylder visse EU-lovkrav (Bemærk: Gælder ikke for alle virksomheder):

- ESRS E4-5 - Konsekvensparametre i forbindelse med biodiversitet og ændringer i økosystemer.

kan [Biodiversity Footprint for Financial Institutions](#) også anbefales til finansielle institutioner.

Alle værktøjerne bruger forskellige scoringsmetoder og beregner fx biodiversitetsafhængighedsforhold, positive bidrag eller undgåelse af biodiversitetspåvirkning. Se WWF's [Assessing Portfolio Impacts rapport](#) for et mere komplet overblik over fodaftryks- og relaterede værktøjer.

Når baseline eller fodaftryk analyseres, er det vigtigt at overveje historiske påvirkninger, især fra ændringer i arealanvendelse såsom skovrydning og landbrugsudvidelser. Uanset hvilken(e) type(r) baseline- eller fodaftryksmetode(r), der anvendes, skal beslutningen og tidsskalaer være begrundet med dokumentation.

Parametre og indikatorer til måling af biodiversitetens tilstand

Der skal udvælges måleparametre som giver specifikke, målbare data om biodiversitetskomponenter. Biodiversitetsparametre kan bruges til at følge ændringer i biodiversiteten over tid, sammenligne forskellige steder eller forvaltningsstrategier og til evaluering af effektiviteten af organisationens indsats, som beskrives i Trin 5.

I de fleste tilfælde kan indikatorer frit besluttes, så de passer bedst til virksomhedens kontekst. Brugen af visse parametre kan dog være påkrævet af lovgivning, projektgodkendelsesbetingelser eller leverandøraftaler.

Biodiversitet er kompleks og stedsspecifik, og der er ikke en enkelt indikator, der effektivt kan beskrive dens tilstand. Evaluering af virksomhedens indvirkning kræver brug af både økosystem- og arts-specifikke indikatorer. Disse inkluderer:

- **Økosystemer:** Måling af økosystemer kræver overvejelse af to hovedfaktorer: omfang og tilstand. Økosystemets tilstand eller integritet kan evalueres ved at vurdere forskellige elementer såsom sammensætningen af økologiske samfund, strukturen af økosystemet, herunder den rumlige placering af områder på landskabsniveau, og økosystemets funktion.
- **Arter:** To parametre, der kan overvejes for enkeltarter er bestandsstørrelse og udryddelsesrisiko. Disse faktorer giver indsigt i en artsbestands sundhed og dens relative modstandsdygtighed over for både menneskeskabte og naturligt forekommende forandringer.

Den genetisk diversitet er et af kerne-biodiversitetsaspekterne, på lige fod med artsdiversitet og økosystemdiversitet. Men som beskrevet i [ALIGN project](#), er der endnu ikke tilfredsstillende metoder til, at virksomheder og finansielle institutioner

Figur 1: Væsentlige parametre til at vurdere tilstanden af biodiversitet. Dette er en forenklet illustration, der kun fremhæver udvalgte indikatorer. ALIGN-projektet vurderer, at der endnu ikke egnede indikatorer til at måle genetisk biodiversitet og de er derfor udeladt her.

effektivt kan måle genetiske indikatorer. Derfor fokuseres der på parametre for arter og økosystemer.

Virksomheder og finansielle institutioner bør vælge økosystem- og artsparametre til at måle og karakterisere biodiversitetens tilstand, som er tilpasset til de prioriterede områder udvalgt i Trin 2. Valget af parametre bør også knyttes til virksomhedens mål og målsætninger, som blev udvalgt i Trin 3.

For at få en større forståelse af hvilke parametre, der skal vælges til at måle referencescenariet, og som kan danne grundlag for en løbende monitoring, anbefales det at se på materiale udviklet af ALIGN-projektet:

- [Anbefalinger](#) til en standard for en virksomheds biodiversitetsmåling og -vurdering,
- Vejledninger til at gennemføre måling af biodiversitet på [specifikke steder](#) og på tværs af [værdikæder](#), og
- [Måling af økosystemtilstand](#) - en introduktion til virksomheder.

Datatyper og metoder

Der findes forskellige metoder til at indsamle data til at bestemme virksomheders potentielle påvirkninger. Disse inkluderer:

Primære data om biodiversitetstilstanden: Data som indsamles på lokaliteten gennem feltundersøgelser. De er komplekse at indsamle, men giver de bedste resultater. Det anbefales at indsamle primære data på de højst prioriterede steder

(fx forretningsområder med højeste risici, afhængighedsforhold eller indvirkning, og største mulighed at have positiv indvirkning på biodiversitet. Fx:

- Kortlægning af tilstanden og omfanget af forskellige økosystemtyper,
- Monitering af dyrebestande: fx bioakustik, kamerafælder, optællinger/opgørelser,
- eDNA-prøvetagning: fx jord, vand, pollen, og
- Spørgeskemaer og interessantinddragelse: fx lokalsamfund, lokale universiteter, oprindelige befolkningsgrupper, eller arbejdere som befinder sig på eller nær dataindsamlingsstedet.

Sekundære data om biodiversitetstilstanden: Disse data kan bruges, når det ikke er muligt at indsamle primære data. Disse kan bestå af fx:

- Geospatiale datalag som lægges ovenpå lag med angivelse den geografiske placering af virksomheders aktiviteter: fx lag med økosystemets udbredelse og tilstand, arters udbredelse og trusselsdata, biodiversitets-nøgleområder og artsforekomster, der stammer fra primære dataindsamlinger, modeller og remote sensing, og
- Sekundær information: fx litteratur om habitatfølsomhed over for påvirkningsfaktorer.

Nogle af de fremmeste biodiversitetsdatabaser med lettilgængelige online-værktøjer inkluderer:

- [Integrated Biodiversity Assessment Tool \(IBAT\)](#) - geografiske lag og rapporter om beskyttede områder, nøgleområder for biodiversitet, truede arter, osv.
- [Global Biodiversity Information Facility \(GBIF\)](#) - artsforekomster og datasæt efter artsgrupper.
- [ENCORE](#) - indeholder et kort over afhængigheder og påvirkninger på naturen. Desuden findes en liste over andre arter og [økosystemdatabaser](#), der ikke er inkluderet i ENCORE-kortet.

Modellerede belastnings-data: Disse modeller kvantificerer, hvordan forskellige belastninger påvirker biodiversitetens tilstand og giver indblik i forholdet mellem belastning og biodiversitetstilstand, ofte baseret på globale data. Eksempler inkluderer:

- [GLOBIO](#)-modellen: Skabt til at analysere forskellige scenarier for at vurdere indvirkningerne af menneskelige aktiviteter på biodiversitet.
- [ReCiPe](#)-modellen: Evaluerer indvirkningerne af emissioner og ressourceudvinding på økosystemers kvalitet, menneskers sundhed og ressourceknaphed.

Drivkræfter for virkning	Virkninger - underkategori	Eksempler på indikatorer
Ændring i brugen af økosystemer	Ændring i terrestrisk arealanvendelse	Omfanget af arealanvendelse ændret
	Ændring i brugen af ferskvandsøkosystemer	Omfanget af ændringer i brugen af ferskvandsøkosystemer
	Ændring i brugen af marine økosystemer	Omfanget af ændringer i brugen af marine økosystemer
Klimaændringer	drivhusgasemissioner	CO ₂ eller metanudledning
Forurening	Ikke-GHG luftforurenende stoffer	Mængde og type af affald, der genereres og bortskaffes
	Vandforurenende stoffer	Mængde og sammensætning af udledt spildevand
	Jordforurenende stoffer	Type og mængde af forurenende stof, der frigives til jorden
	Fast affald	Mængde af genereret og bortskaffet affald
Ressourceudnyttelse	Vandforbrug	Volumen af vand udtaget fra et vandområde
	Anden ressourceanvendelse (fx mineraler, tømmer, dyreliv)	Mængde af ressource brugt eller forbrugt
Invasive arter og andet	Biologiske ændringer/forstyrrelser	Områdefordeling af invasive planter eller dyr
	Forstyrrelser	Omfang af forstyrrelse (fx hvor invasive arter kan etablere sig)

Table 1: Kategorier og underkategorier af drivkræfter for virkning på naturen og eksempler på indikatorer til at måle hver type af virkning.

I [ALIGN Site Level Implementation Guidance](#) Annex 1 findes en omfattende oversigt over dataindsamlingsværktøjer og målemetodikker.

Måling af drivkræfter for virkninger på tab af biodiversitet

Drivkræfter for virkninger (påvirkningsfaktorer) repræsenterer input og output af virksomheders aktiviteter, der påvirker naturen, kategoriseret i fem hovedpåvirkningsfaktorer og 12 underpåvirkningsfaktorer for naturændring. Disse kategorier er standardiserede og danner basis for målinger, som accepteres af SBTN, TNFD og EU-regler.

Forståelse af påvirkningsveje (impact pathways) er afgørende for at vurdere, hvordan virksomhedsaktiviteter påvirker biodiversiteten, enten direkte eller gennem andre økologiske veje. Tabel 1 angiver de almindelige påvirkningsfaktorer og eksempler på indikatorer til måling af dem, som anbefales af SBTN og TNFD LEAP Approach.

Ifølge [TRANSPARENT-projektet](#) er grundantagelsen, at ved at kvantificere og reducere påvirkningsfaktorerne fra virksomhedsaktiviteter, vil det skabe positive miljøændringer langs påvirkningsvejene. Se [her](#) for yderligere vejledning fra Capitals Coalition om måling af påvirkningsfaktorer og afhængighedsforhold af biodiversitet.

CASES: Her er konkrete eksempler på, hvordan man udfører måling af biodiversitet i forskellige typer af organisationer

Primærproducent

Indsaml primære data ved produktionsområderne og områder med potentiel påvirkning (fx nærliggende skove, vandområder) ved hjælp af feltundersøgelser (fx vurderinger af økosystemtilstand, vildtkameraer) og eDNA-prøvetagning.

Følg lovgivningsmæssige krav og miljømæssige jordanvendelsestilladelser.

Indsaml sekundære data (fx remote sensing af økosystemudstrækning/-tilstand eller arters udbredelse) for at sammenligne historiske data med den aktuelle naturtilstand og nuværende niveau af påvirkning.

Producent eller detailhandler nedstrøms i værdikæden

Indsaml primære data på de højest prioriterede steder hos leverandører eller producenter opstrøms i værdikæden (fx få udleveret deres VVM-redegørelser og monitoringsdata, hvis de findes).

Inddrag lokalsamfund eller andre interessenter til at indhente oplysninger, der hvor VVM-redegørelser og monitoringsdata mangler eller er utilgængelige.

Brug jordobservationsværktøjer (fx IBAT, STAR metric, Global Forest Watch, [EU Copernicus](#)) til at indsamle data om økosystemers tilstand og udstrækning, artsrigdom.

Mål den samlede indvirkning ved hjælp af Biodiversity Impact Analytics-værktøjet.

Finansielle institutioner

Gennemgå primære data indsamlet af virksomheder i porteføljen (fx gennem dataleverandører, årsrapporter og biodiversitetsstrategier).

Mål værdikædernes påvirkning ved hjælp af Biodiversity Footprint for Financial Institutions-værktøjet.

Indsaml sekundære data om pres på biodiversitet fra detailhandlere/producenter for højprioriterede værdikæder ved hjælp af ENCORE.

Benyt GLOBIO-modellen til at opsummere påvirkninger på tværs af porteføljen.

Små og mellemstore virksomheder

Landmænd eller små skovejere kan måle økosystemets tilstand i produktionsområdet ved at følge retningslinjerne i ALIGN-projektet og Forest Integrity Assessment Tool.

Mål fodaftrykket ved hjælp af værktøjer som Biodiversity Performance Tool og Net Environmental Contribution.

Identificer oprindelsen af højtpåvirkende varer, brug datalag som IBAT, ENCORE, Global Forest Watch og WWF Risk Filter til at tjekke presset på biodiversiteten på oprindelsesstedet for at afgøre, om produkterne muligvis bidrager til påvirkningerne.

Trin 5: Handling

Formål og udbytte

Handling er den afgørende del af en biodiversitetsstrategi eller indsatsplan, da det er her, der tages reel handling til gavn for biodiversiteten og virksomheden. Dette trin sikrer, implementering af indsatserne, der opfylder virksomhedens mål og vender tabet af biodiversitet inden for virksomhedens påvirkningsområde. Effektive indsatser vil bidrage til systemiske ændringer, der rækker ud over værdikæden ved at begrænse indvirkninger og risici samt øge den økologiske genopretning.

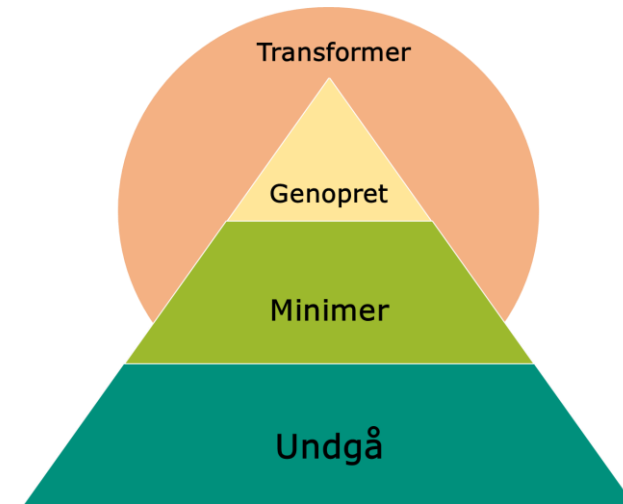
Det vigtigste udbytte af **handling** er:

- at benytte principperne i afbødningshierarkiet til at udvikle en klar plan med konkrete indsatser for at afbøde biodiversitetstab forårsaget af virksomhedens aktiviteter eller værdikæder.

Vigtige processer til udvælgelse af indsatser

I udviklingen af en handlingsplan er det vigtigt at udformningen og gennemførelsen af biodiversitetsindsatser følger afbødningshierarkiet. Det betyder, først at prioritere at helt undgå handlinger, der har negative indvirkninger, efterfulgt af bestræbelser på at minimere virkninger, og derefter fokusere på indsatser til genopretning af biodiversitet. Det er meget relevant at gennemføre transformative indsatser der kan medvirke til systemiske forandringer indenfor biodiversitetsbeskyttelse, men til en start bør der lægges vægt på indsatser i værdikæden. Afbødningshierarkiet er grundlæggende som tilgang til indsatser i SBTN, TNFD og ESRS E4-rapporteringsstandard. De centrale elementer i afbødningshierarkiet er:

Undgå: Først og fremmest undgå indvirkninger på biodiversiteten også nye og potentielle indvirkninger. SBTN har fastlagt forskellige typer af foranstaltninger for at undgå indvirkninger. Disse kan bestå af rumlige handlinger (fx at undgå aktiviteter i et indvindingsområde) for at minimere ændringer i jordarealanvendelse, fx ved at forhindre ny minedrift i et vådområde; teknologiske foranstaltninger (dvs. undgå at bruge teknologier eller brug af nye materialer) for at reducere det samlede ressourceforbrug og i stedet bruge alternative teknologier; eller tidsmæssige foranstaltninger (dvs. undgå aktiviteter på visse tidspunkter) fx undgå forstyrrelser af fugle i yngleperioden.

Figur 2: Afbødningshierarkiet foreskriver, at handlinger skal prioriteres nederst i pyramiden og gradvist bevæge sig opad.

Minimer: Minimer biodiversitetspåvirkninger, hvor det ikke er muligt at undgå dem. Minimering af påvirkninger på biodiversiteten indebærer reduktion af påvirkningsfaktorerne. Dette kan for eksempel omfatte at forbedre effektiviteten af virksomhedens aktiviteter, reducere intensiteten af en aktivitet, reducere afhængigheden af et bestemt produkt eller at optimere brugen af ressourcerne for at minimere affaldsmængden.

Genopret: Gennemfør indsatser, der fremskynder genopretning af et økosystem. Regenererende og genetablering indsatser er langsigtede handlinger og har ikke nødvendigvis en øjeblikkelig virkning. Dette inkluderer indsatser som fx økologisk genopretning (fx skovrejsning og genopretning og stabilisering af vandløbsområder), genetablering af bestande af truede arter (fx gennem bidrag til habitatretablering og avlsprogrammer), genetablering af ødelagte områder og levesteder (fx gydepladser til fisk), etablering af grøn infrastruktur (fx grønne

LOVGIVNINGSMÆSSIGE ASPEKTER

Trin 5: Handling kan bidrage til at virksomhederne opfylder visse EU-lovkra (Bemærk: Gælder ikke for alle virksomheder):

- ESRS E4-3 – Foranstaltninger og ressourcer vedrørende biodiversitet og økosystemer.

grøfter til at tilbageholde regnvand), øge gennemtrængeligheden (fx ved at undgå jordbearbejdning) og økologisk kompensation.

Transformer: Disse indsatser fokuserer på systemændringer, for eksempel gennem teknologiske, økonomiske, institutionelle og sociale faktorer. Disse indsatser foregår sandsynligvis udenfor virksomhedens egen værdikæde. Indenfor organisationen kan transformationelle handlinger fx bestå i opsætning af nye præstationsmål; inden for værdikæden kan det være en beslutning om at etablere en cirkulær økonomisk tilgang; uden for værdikæden kan det være at tilskynde til lokale eller nationale genopretningsaktiviteter; og på systemniveau at deltage i brancheinitiativer.

Det er nødvendigt at sikre, at indsatser koordineres både indenfor en virksomhed og med andre aktører i landskabet for at sikre, at indsatser ikke fører til miljømæssige forringelser. Samarbejde med andre virksomheder sikrer, at indsatser fører til absolutte reduktioner af påvirkninger.

Muligheden for "Biodiversity Offsets"

Inspireret af CO₂-markederne og CO₂-kreditter, diskuteres biodiversitetskreditter som en mulig tilgang til at få en positiv indvirkning på biodiversiteten. Ideen er, at skader på biodiversitet ét sted kan kompenseres ved at købe biodiversitetskreditter et andet sted.

Ideen er dog kontroversiel, blandt andet fordi det er svært at måle biodiversitet med en enkelt måleenhed eller valuta, som det er tilfældet med CO₂.

Ligesom med CO₂-kreditsystemet er der en generel bekymring for, at virksomheder ville springe direkte til køb af biodiversitetskreditter uden at iværksætte indsatser, der kan reducere deres fodaftryk. Afbødningshierarkiets principper - undgåelse, minimering af påvirkninger, retablering og genopretning - bør have forrang over et eventuelt køb af biodiversitetskreditter.

CASES: Her er konkrete eksempler på, hvordan man gennemfører indsatser for biodiversitet i forskellige typer af organisationer

Primærproducent

Eksempler på indsatser kan inkludere:

Undgå: Omlægge driften for ikke at høste inden for et beskyttet område.

Minimer: Ændre inputs fx mængden af gødning og brugen af pesticider.

Genopret: Investere i forarmede områder til at understøtte genopretning af artsbestande.

Transformer: Indgå i projekter med andre brancher der har aktiviteter i landskabet, der kan øge biodiversiteten.

Producent eller detailhandler nedstrøms i værdikæden

Eksempler på indsatser kan inkludere:

Undgå: Forpligte sig til at undgå indkøb, der stammer fra konverterede naturlige økosystemer.

Minimer: Ændre produktionsprocesser for at reducere vandforbrug.

Genopret: Kræve, at leverandører indfører agro-økologiske tilgange, fx skovlandbrug (agroforestry).

Transformer: Støtte leverandører i at udvikle en biodiversitetsstrategi.

Finansielle institutioner

Eksempler på indsatser kan inkludere:

Undgå: Forpligte sig til ikke at investere i biodiversitetshotspots.

Minimer: Fokuserer investeringer på mindre intensive råvarer.

Genopret: Øge investeringer i restaurering og habitatgenopretning samt agro-økologiske tilgange.

Transformer: Støtte kunder i at udvikle biodiversitetsstrategier.

Små og mellemstore virksomheder

Eksempler på indsatser kan inkludere:

Undgå: Undgå høst eller aktiviteter i biodiversitetsfølsomme områder.

Minimer: Identificere teknologier til at reducere størrelsen af anvendte jordarealer.

Genopret: Undersøg om der er en platform hvor mange interessentgrupper, arbejder sammen for at gendanne meget biodiverse miljøer, som bruges af SMV'er direkte eller indirekte inden for et område.

Transformer: Arbejd sammen med andre i et landskab for at forbedre den samlede biodiversitet.

Trin 6: Monitoring

Formål og udbytte

Monitoring af biodiversitet inkluderer, at man regelmæssigt følger virksomhedens aktiviteter indvirkning på økosystemer og arter, samt vurderer om der er fremskridt i de indsatser, der måtte være taget for at minimere eller vende negative påvirkninger. Målet med monitoring er at se tendenser og mønstre i de indsamlede data for at vurdere, hvor og hvornår der sker gevinster og tab i biodiversiteten. Desuden er det formålet at kunne prioritere områder, der skal være genstand for yderligere undersøgelser og tiltag.

Monitoring er en forlængelse af målingsprocessen, og de samme parametre og indsamlingsmetoder valgt i Trin 4 (Måling) skal bruges til at indsamle nye data og sammenligne dem med baselinen eller fodaftrykket. Monitoring kan bruges som en kvalitetskontrolforanstaltning.

Det vigtigste udbytte af **monitoring** er:

- at få etableret et monitoringsregime, der hjælper med at forstå de ændringer, der sker i biodiversiteten som følge af virksomhedens handlinger og indvirkninger på biodiversiteten, uanset om de er positive eller negative, og
- monitoringsregimet skal gøre det muligt at vise fremskridt mod de mål som blev sat i Trin 3.

Vigtigste værktøjer til monitoring

Nedenfor er skitseret monitoringstilgange, der er egnede i forskellige scenarier:

- Virksomhedens egne aktiviteter
- Værdikæder
- Komplekse værdikæder og porteføljer

Afhængig af organisationens struktur og påvirkninger, kan der vælges flere komplementære monitoringsmetoder.

Monitoring af direkte påvirkninger af organisations egne aktiviteter

Påvirkninger på biodiversiteten fra virksomhedens egne aktiviteter kan monitoreres gennem en kombination af forskellige metoder (se [TNFD LEAP Approach](#) for yderligere detaljer), herunder:

- **Feltundersøgelser:** Monitoring af økosystem- og artsindikatorer inden for egne aktivitetssteder og omkringliggende levesteder, fx skove, floder og nedstrøms

vandområder, ved hjælp af de samme parametre og metoder, der blev brugt til at indsamle baseline data i Trin 4,

- **Miljømonitoring:** Igangsættelse af programmer til at monitorere nøglemiljøindikatorer knyttet til de drivkræfter, der er identificeret i Trin 1 og målt i Trin 4, såsom vandkvalitet, jordens sundhed og vegetationens-dække, elementer, som direkte eller indirekte påvirker biodiversiteten,
- **Interessentsamarbejde:** Samarbejde med lokalsamfund, naturbevarelsesorganisationer og videnskabelige eksperter for at indsamle data, dele viden og til at vurdere de bredere økologiske påvirkninger af virksomhedens aktiviteter,
- **Fjernovervågningsteknologier:** Brug af satellitbilleder, GIS-kortlægning og andre remote sensing værktøjer til at monitorere ændringer i arealanvendelse, skovrydning og habitatfragmentering forbundet med virksomhedens aktiviteter, og
- **Monitoring af påvirkningsdrivkræfter:** Følge ændringer i forretningsaktiviteter og ressourcerforbrug med potentielle påvirkninger som fx sted- eller infrastrukturudvidelser, udledninger af spildevand, bortskaffelse af fast affald eller udledninger af drivhusgasser.

Monitoring af biodiversitetspåvirkninger på tværs af værdikæden

Fra den dobbelte væsentlighedsvurdering, der blev gennemført i Trin 1, og prioriteterne, der blev fastlagt i Trin 2, bør der være opmærksomhed på de værdikæder med høj risiko og store muligheder for indflydelse, som kan være fokus for monitoring. Metoder til at monitorere biodiversitetspåvirkninger på tværs af værdikæder inkluderer:

- **Leverandøraudits:** Udførelse af audits på stedet eller som remote audits af højrisikoleverandører for at evaluere deres miljøpraksis og vurdere potentielle indvirkninger på biodiversiteten, og
- **Remote sensing:** Brug af satellitbilleder, GIS-kortlægning og andre remote sensing værktøjer til at overvåge ændringer i brug af økosystemer, arealanvendelse og habitatfragmentering forbundet med de leverandører og producenter i værdikæderne, som er kategoriseret som højrisiko.

LOVGIVNINGSMÆSSIGE ASPEKTER

Trin 6: Monitoring kan bidrage til at virksomhederne opfylder visse EU-lovkrav (Bemærk: Gælder ikke for alle virksomheder):

- ESRS E4-4 - Mål vedrørende biodiversitet og økosystemer.
- ESRS E4-5 - Konsekvensparametre i forbindelse med biodiversitet og ændringer i økosystemer.

- **Bæredygtige indkøbspraksisser:** Monitoring af implementeringen af biodiversitetsforanstaltninger, som gennemføres af opstrømsleverandører, underleverandører og producenter.
- **Livscyklusvurdering:** Udførelse af periodiske livscyklusvurderinger for at bestemme og følge ændringer efter der er gennemført biodiversitetsindsatser i virksomheden og/eller hos leverandører i Trin 5.
- **Inddragelse af interessenter:** Gennemførelse af regelmæssige undersøgelser eller interviews med interessenter langs værdikæden for at indsamle deres perspektiver på biodiversitetsrelaterede spørgsmål.
- **Produktcertificering:** Anskaffelse og markedsføring af produkter, som er certificeret af bæredygtighedsstandarder, der understøtter biodiversitet og som er anerkendt af EU og/eller ISEAL. Standarder med specifikke biodiversitetskriterier inkluderer: FSC Forest Management med [Ecosystem Services tilføjelse](#), [Global Biodiversity Standard](#) (i øjeblikket i prøvefasen), og Society for Ecological Restoration's [Restoration Certification](#) (i øjeblikket i prøvefasen).

Monitoring af biodiversitetspåvirkninger på tværs af komplekse værdikæder eller porteføljer

Det er ikke praktisk muligt for virksomheder med hundredvis af værdikæder eller finansielle institutioner med forskelligartede porteføljer og forretningsforbindelser at monitorere biodiversitet direkte gennem data om økosystemer og arter på

lokalitetsniveau. I de tilfælde anbefales det at fokusere på prioriterede grupper af virksomheder, sektorer eller porteføljer med høj risiko for ugunstige biodiversitetspåvirkninger, udvalgt i Trin 2. Monitoringsstrategierne hertil kan omfatte en kombination af følgende metoder:

- **Risikovurdering:** Udfør periodisk evaluering af individuelle eller grupper af virksomheders eksponering for biodiversitetsrelaterede risici, fx skovrydning, forurening og overholdelse af love og regler.
- **ESG-integration:** Integrering af miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige (ESG) kriterier i investeringsanalyser og beslutningsprocesser, og benyt biodiversitet som en vigtig komponent i vurdering af de miljømæssige aspekter.
- **Engagement og dialog:** Indgå i dialog med virksomhederne i en portefølje og opfordr dem til gennemsigtighed og offentliggørelse af deres biodiversitetspåvirkninger, forvaltningspraksis og bevaringsindsatser.
- **Parametre og rapportering:** Udvikling af standardiserede parametre og rapporteringsrammer der er velegnede til at måle og følge biodiversitetspræstationer på tværs af investeringsporteføljen, og kan bruges til sammenligning og holde dem ansvarlige.

CASES: Her er konkrete eksempler på, hvordan man udfører monitoring af biodiversitet i forskellige typer af organisationer

Primærproducent

Moniter påvirkningsfaktorer (fx råmaterialer med høj påvirkning, invasive arter) og indvirkninger på biodiversitet ved hjælp af målemetoderne (Trin 4).

Eksempel på tidsramme: udfør sæsonbestemt (fx 4 gange om året) prøvetagning af jordkvalitet, lav kontinuerlig monitoring via vildtkameraer og årlige artsoptællinger.

Indsatser, der skal monitoreres: fx reduktion af arealanvendelse og afledte effekter på levesteder og arter.

Producent eller detailhandler nedstrøms i værdikæden

Moniter påvirkningerne af de højt prioriterede forsyningskæder fx gennem audits, anmod leverandører om at blive certificeret, og brug satellitbilleder til at kontrollere landbrug i højrisiko-områder for at sikre, at de ikke rydder primær skov.

Eksempel på tidsramme: gennemfør årlige audits på stedet, øg frekvens, hvis der identificeres problemer. Tjek satellitbilleder årligt, eller hver gang nye billeder er tilgængelige.

Indsatser, der skal monitoreres: fx andel af indkøbte produkter, som er certificeret.

Finansielle institutioner

Moniter hvilke typer af virksomheder, der er inkluderet i porteføljerne, og de varer, de producerer eller markedsfører. Moniter risikoprofilen med henblik på at reducere risikoen på tværs af porteføljen.

Eksempel på tidsramme: årlig eller halvårlig analyse af risiko i porteføljen, eller hver gang porteføljen ændres betydeligt.

Indsatser, der skal monitoreres: fx miljømæssig præstation af de højt prioriterede (fx højrisiko) virksomheder i porteføljen.

Små og mellemstore virksomheder

Moniter andelen af virksomhedens produkter, som er med bæredygtigheds-certificeringer. Moniter tilstanden af økosystemerne på egne lokaliteter og påvirkningsfaktorer som fx arealanvendelse.

Eksempel på tidsramme: årlig indsamling af data om produktcertificeringer, årlige undersøgelser af økosystemets tilstand, regelmæssig (fx månedlig) opgørelse af ressourceforbrug og øvrige forbrug.

Indsatser, der skal monitoreres: fx arealanvendelse, anvendelse af certificerede produkter.

Trin 7: Rapportering

Formål og udbytte

Med den stigende bevidsthed om det globale biodiversitetstab og stigende antal lovgivningsmæssige krav søger virksomheder og finansielle institutioner effektive metoder til at kunne offentliggøre deres biodiversitetspåvirkninger og -bidrag.

Formålet med dette sidste trin er at give vejledning om værktøjer og standarder, som virksomheder og finansielle institutioner kan benytte til at offentliggøre relevante oplysninger om en biodiversitetsindsats, fx overblik over påvirkninger, risici, afhængighedsforhold, indsatser samt fremskridt og resultater i forhold til at opfylde de biodiversitetsmål som virksomheden selv har sat eller udefrakommende forventer.

Det vigtigste udbytte af **rapportering** er:

- En ramme for regelmæssig offentliggørelse af organisationens biodiversitetspåvirkninger, afhængighedsforhold, risici og indsatser, og
- at rapporteringen foregår på en troværdig måde, hvilket opfylder interessenters forventninger og lovgivningsmæssige krav.

Vigtige værktøjer til rapportering

Dette afsnit beskriver de mest relevante internationale politiske og EU-lovgivningsmæssige krav til oplysninger og fremhæver supplerende frivillige initiativer og standarder, der kan hjælpe i at opfylde lovgivningsmæssige krav og interessenters forventninger. Selvom oplysningspligten ikke gælder for små og mellemstore virksomheder (SMV'er), kan de skitserede frivillige værktøjer hjælpe SMV'er med at opnå troværdighed og anerkendelse af deres biodiversitetsindsatser. Det kan give SMV'er en konkurrencemæssig fordel fremfor konkurrenter og muliggør, at de kan give data til nedstrøms-virksomheder, der kræver det til deres rapportering.

Global Biodiversity Framework (GBF)

Mål 15 i GBF opfordrer lande til at vedtage lovgivning og træffe administrative foranstaltninger, der tilskynder til og gør det muligt for virksomheder, især store virksomheder og finansielle institutioner, at de offentliggør deres biodiversitetsrelaterede risici, afhængighedsforhold og påvirkninger på en transparent måde. Når virksomheder rapporterer i overensstemmelse med TNFD's anbefalinger, Global Reporting Initiative's (GRI) biodiversitetsstandard og - hvis relevant - ESRS E4, bidrager de til opfyldelse af Mål 15 på EU-niveau.

TNFD Disclosure Framework

Som følge af en stor efterspørgsel blev TNFD etableret til at give anbefalinger og vejledning til virksomheder og finansielle institutioner, om hvordan de kan offentliggøre høj kvalitet, globalt sammenlignelige oplysninger om bæredygtighedsrelaterede risici og muligheder. Baseret på [International Sustainability Standards Board \(ISSB\)](#) og [Global Reporting Initiative \(GRI\)](#) fremmer det offentliggørelse af væsentlig information og fremskridt mod naturrelaterede målsætninger.

TNFD's **LEAP Approach** giver alle slags virksomheder vejledning til de oplysninger, som de anbefales at offentliggøre. Disse er:

1. **Ledelsesmæssige:** Oplysninger om organisationens forvaltning af naturrelaterede afhængighedsforhold, påvirkninger, risici og muligheder,
2. **Strategi:** Oplysninger om indvirkningerne af naturrelaterede afhængighedsforhold, påvirkninger, risici og muligheder på organisationens forretningsmodel, strategi og finansielle planlægning,
3. **Risiko- og påvirkningsstyring:** Oplysninger om de processer, som organisationen anvender til at identificere, vurdere, prioritere og monitere naturrelaterede afhængighedsforhold, påvirkninger, risici og muligheder, og
4. **Mål og målsætninger:** Oplysninger om de mål og målsætninger, der anvendes til at vurdere og styre væsentlige naturrelaterede afhængighedsforhold, påvirkninger, risici og muligheder.

I tråd med TNFD's anbefalinger bør organisationen offentliggøre oplysninger om a) dens planer for at reagere på naturrelaterede spørgsmål i dens strategiske og beslutningsprocesser; b) fremskridt i forhold til tidligere offentliggjorte planer i rapporteringsperioden; og c) afvejninger, der eventuelt er foretaget, i forhold til naturrelaterede spørgsmål.

LOVGIVNINGSMÆSSIGE ASPEKTER

Trin 7: Rapportering kan bidrage til at virksomhederne opfylder visse EU-lovkrav (Bemærk: Gælder ikke for alle virksomheder):

CSR:

- ESRS E4 - Biodiversitet og økosystemer.

EU's bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser (SFDR):

- Finansielle institutioner skal oplyse om negative indvirkninger af investeringer på miljøet og biodiversitet.

TNFD råder organisationer til at rapportere i overensstemmelse med ISSB IFRS-S1 (Generelle krav) og de seks yderligere TNFD-krav: væsentlige forhold; omfang af oplysninger; placering af naturrelaterede spørgsmål; integration med andre bæredygtighedsrelaterede oplysninger; overvejelse af tidsrammer; inddragelse af oprindelige folk, lokalsamfund og berørte interessenter i identifikation og vurdering af naturrelaterede spørgsmål.

I beslutningen om valg af oplysninger og rapporteringsform bør virksomheder og finansielle institutioner tage hensyn til investorernes forventninger, lovgivning og regler samt rettigheder og interesser hos interessenterne.

Rapportering bør udføres årligt i henhold til TNFD's retningslinjer og CSRD-krav. Målsætninger, der er inkluderet i rapporterne, bør gennemgås mindst hvert femte år, hvor organisationen justerer dem, så de reflekterer ændringer der måtte være foretaget i virksomhedens strategi eller mål.

GRI: 101 Biodiversity 2024

GRI har publiceret [GRI 101: Biodiversity 2024](#), som er en mere fokuseret standard, der kan benyttes af virksomheder og finansielle institutioner til at rapportere på deres biodiversitetspåvirkninger. Den er i overensstemmelse med TNFD og GBF-målsætningerne og vejleder i evaluering og rapportering på de væsentligste biodiversitetspåvirkninger i virksomhedernes direkte aktiviteter og værdikæder. GRI 101 lægger vægt på gennemsigthed i værdikæden, lokalitets-

specifik rapportering af indvirkninger, nye oplysninger om direkte drivkræfter bag biodiversitetstab og rapportering om indvirkninger på samfundet.

Overholdelse af GRI 101: Biodiversity 2024 hjælper med at opfylde kravene til oplysninger af indvirkninger i henhold til TNFD's anbefalinger og ESRS E4. Det indeholder detaljeret vejledning til rapportering af påvirkninger af aktiviteter og værdikæder gennem otte oplysningskrav, herunder virksomhedspolitikker, identifikation af påvirkninger, adgang til og fordeling af fordele, påvirkningssteder, drivkræfter bag biodiversitetstab, ændringer i biodiversitetstilstand og økosystemtjenester.

Rapporteringsprocessen involverer dokumentation af målsætninger, validering og tredjepartsverifikation. Målsætninger bør rapporteres i forhold til baselineværdier og regelmæssigt monitoreres for fremskridt.

CASES: Her er konkrete eksempler på, hvordan man laver afrapportering af biodiversitet i forskellige typer af organisationer

Primærproducent

Undersøg om der er et krav om at opfylde ESRS-oplysningskrav.

Brug GRI-standarderne til at guide rapporteringsprocessen. Sørg for, at der er en handlingsplan for hvert krav. Dokumenter de indikatorer, der bruges til at vurdere fremskridt af hvert krav.

Rapportér oplysninger på årsbasis og sørg for at oplyse om alle biodiversitetspåvirkninger, implementerede afbødningsindsatser og monitoringsresultater. Del rapporten bredt blandt interessenter.

Producent eller detailhandler nedstrøms i værdikæden

Undersøg om der er et krav om at opfylde ESRS-oplysningskrav.

Brug processen som angivet i TNFD LEAP Approach. Oplys om ledelse, strategi, risiko- og påvirkningsstyring samt mål og målsætninger (bestemt gennem de foregående 6 trin i denne rapport) i en årsrapport.

Upload rapporten til virksomhedens hjemmeside og andre mediekkanaler, så potentielle investorer og offentligheden kan læse den.

Finansielle institutioner

Undersøg om der er et krav om at opfylde ESRS-oplysningskrav.

Brug GRI-standarderne til at guide rapporteringsprocessen. Offentliggør de mest betydningsfulde biodiversitetspåvirkninger og afhængigheder på tværs af portefølje og andre forretningsforbindelser. Fremhæv bestræbelser på at tackle biodiversitetstab gennem forretningsindflydelse og valg af investeringer.

Sørg for, at rapporter er tilgængelige for offentligheden.

Små og mellemstore virksomheder

Undersøg om der er et krav om at opfylde ESRS-oplysningskrav.

Ikke-noterede SMV'er har ingen offentliggørelsesforpligtelser i henhold til ESRS.

Rapporteringen bør fremhæve de mest betydningsfulde påvirkninger, afbødninger og fremskridt mod at nå de opsatte mål. Oplys om resultater via hjemmeside eller relevante sociale mediekkanaler.

Da der ikke er nogen formelle rapporteringskrav, kan afrapportering foretages fx hvert andet år.

Forkortelser

Forkortelse	Beskrivelse
AFI	Accountability Framework Initiative
ALIGN	Et projekt finansieret af Europa Kommissionen til at understøtte virksomheder, finansielle institutioner og andre med at udvikle en standardiseret regnskabspraksis for naturkapital, og standardiseret tilgang til biodiversitetsmåling.
CBD	Convention on Biological Diversity, underskrevet i 1992 af 150 regeringsledere som en forpligtelse til at fremme bæredygtig udvikling.
CSDDD	Corporate Sustainability Due Diligence Directive, kræver at virksomheder identificerer, undgår, afbøder og gør rede for negative indvirkninger på menneskerettigheder og miljø i virksomhedens egne aktiviteter, deres dattervirksomheder og værdikæder.
CSRD	Bæredygtighedsrapporteringsdirektivet (Corporate Sustainability Reporting Directive), EU-lov som kræver at større og noterede virksomheder (bortset fra oplistede micro-enterprises) skal oplyse om deres risici og muligheder som stammer fra sociale eller miljømæssige aspekter.
EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group er ansvarlig for tilblivelse af ESRS-standarderne som virksomhederne skal benytte i afrapporteringen i henhold til CSRD.
ESG	Miljø, social og ledelse (Environmental, social, and governance).
ESRS	European Sustainability Reporting Standards som virksomheder omfattet af CSRD skal opfylde. ESRS E4 vedrører biodiversitet og økosystemer.
EUDR	European Union Deforestation Regulation skal sikre at produkter (kvæg, kakao, kaffe, palmeolie, gummi, soja og træ) ikke medfører afskovning og er produceret legalt i fremstillingslandet.
GBF	Global Biodiversity Framework, vedtaget på den 15. Conference of Parties (COP 15), og udstikker en retning til at nå det globale mål om en verden, der er i harmoni med naturen i 2050.
GBIF	Global Biodiversity Information Facility
GGN	Global Goal for Nature, er et globalt mål om at 'stoppe og vende naturtab inden 2030 (baseret 2020 som baseline) og opnå fuld genopretning inden 2050.
GIS	Geographic information system
GRI	Global Reporting Initiative
IBAT	Integrated Biodiversity Assessment Tool

Forkortelse	Beskrivelse
IPBES	Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, et mellemstatsligt organ som skal styrke sammenhængen mellem forskning og politik i relation biodiversitet og økosystemtjenester
ISEAL	International Social and Environmental Accreditation and Labelling Alliance, som har til formål at styrke bæredygtighedsstandarder
ISSB	International Sustainability Standards Board
IUCN	International Union for Conservation of Nature
KBA	Key biodiversity area
LEAP	Vejledning fra TNFD til: Locate, Evaluate, Assess and Prepare
NEC	Net Environmental Contributions er en organisation, der vurderer virksomheder og økonomiske aktiviteter ud fra deres miljøpåvirkninger
NNL	No net loss
SBTN	Science Based Targets Network, en sammenslutning af non-profit miljø-organisationer og andre organisationer, som har udviklet videnskabsbaserede målsætninger for naturen.
SDGs	FN's verdensmål for bæredygtig udvikling (Sustainable Development Goals)
SFDR	Bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser (Sustainable Finance Disclosure Regulation) er en EU-forordning, der skal forbedre gennemsigtigheden på markedet for bæredygtige investeringer
SMV/SME	Små og mellemstore virksomheder (Small and medium sized enterprises)
STAR	Species Threat Abatement and Restoration metric
TNFD	Taskforce on Nature-related Financial Disclosures har udviklet et sæt af oplysningsanbefalinger og vejledninger, der tilskynder og gør det muligt for virksomheder og finansielle institutioner at vurdere, rapportere og handle på deres naturrelaterede afhængighedsforhold, påvirkninger, risici og muligheder.
UNEP FI	United Nations Environment Programme Finance Initiative
WWF	World Wide Fund for Nature, en international ikke-statslig organisation dedikeret til naturbeskyttelse.

Nøglebegreber

Nøglebegreb	Beskrivelse
Baseline	Referencescenariet for biodiversitet inden for et defineret område på et givet tidspunkt.
Biodiversitet	Biodiversitet refererer til mangfoldigheden og variabiliteten af livsformer på Jorden, herunder artsmangfoldighed, genetisk mangfoldighed og økosystemmangfoldighed.
Biodiversitetspres	Menneskelige drivkræfter med potentiale til at påvirke biodiversitet, opdelt i 5 kategorier af IPBES og 12 underkategorier af SBTN.
Biodiversitets fodaftryk	Påvirkningen af en portefølje, en aktivklasse, et projekt eller en virksomhed målt i form af biodiversitetsændring som følge af produktion og forbrug af bestemte varer og tjenester.
Dobbelt væsentlighedsvurdering	Handler om at identificere og prioritere en virksomheds mest væsentlige indvirkninger, afhængighedsforhold, risici og muligheder. Et grundlæggende koncept i CSRD, TNFD og SBTN.
Drivkræfter for virkning	Målbare inputs til produktion og ikke-produkt udledninger fra en virksomheds aktiviteter, der påvirker naturen. En enkelt påvirkningsfaktor kan være forbundet med flere virkninger.
Risici	De forskellige typer af risici inkluderer: Omdømmemæssige risici: Ændringer i opfattelsen af en virksomheds faktiske eller opfattede naturpåvirkninger. De kan stamme fra direkte virksomhedspåvirkninger, branchepåvirkninger og/eller påvirkninger fra opstrøms-/nedstrømsaktiviteter. Politiske risici: Ændringer i den politiske kontekst på grund af nye (eller håndhævelse af eksisterende) regler forbundet med at skabe positive virkninger på naturen eller afbøde negative virkninger på naturen. Operationelle risici: Stigende omkostninger til overholdelse af juridiske og regulatoriske krav forbundet med investeringer og forretninger. Naturrelateret risici: Potentielle trusler, der opstår for en organisation på grund af dens og samfundets bredere afhængighedsforhold og påvirkninger på naturen. Markedsrisici: Ændringer i markedets dynamik, herunder ændringer i forbrugerpræferencer, der kan opstå som følge af ændringer i fysiske, lovgivningsmæssige, teknologiske og omdømmemæssige forhold eller interessenterdynamikker.
Værdikæde	En værdikæde omfatter de aktiviteter, ressourcer og forbindelser, som virksomheden anvender og er afhængig af til at skabe sine produkter eller tjenester, fra udformning til levering, forbrug og levetid.

Ressourcer

- Accountability Framework Initiative (AFI). (2021). Deforestation Risk Toolset. accountability-framework.org/news-events/news/introducing-the-deforestation-risk-toolset/
- Capitals Coalition. (2024). ALIGN Project: Aligning Accounting Approaches for Nature. capitalscoalition.org/project/align/
- Capitals Coalition, & Cambridge Conservation Initiative. (n.d.). Integrating Biodiversity into Natural Capital Assessments: A series of Biodiversity Guidance to accompany the Natural Capital Protocol. naturalcapitalcoalition.org/wp-content/uploads/2020/10/Biodiversity-Guidance_COMBINED_single-page.pdf
- Carbon4 Finance. (n.d.). Biodiversity Impact Analytics Tool. www.carbon4finance.com/product/biodiversity-impacts
- CBD. (2022). Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (GBF). www.cbd.int/gbf
- ENCORE Partners (Global Canopy, UNEP FI, and UNEP-WCMC) (2023). ENCORE: Exploring Natural Capital Opportunities, Risks and Exposure. [On-line], [February 2024], Cambridge, UK: the ENCORE Partners. Available at: encorenature.org. DOI: doi.org/10.34892/dz3x-y059.
- EU Space Programme. (2012). Copernicus Land Monitoring Service (CLMS). www.copernicus.eu/en/copernicus-services/land
- European Commission. (2023a). ALIGN Project: Measuring and Valuing Biodiversity at Site Level. capitalscoalition.org/wp-content/uploads/2023/10/Align_site_level_implementation_guidance.pdf
- European Commission. (2023b). EU Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/disclosures/sustainability-related-disclosure-financial-services-sector_en
- European Commission. (2023c). European Union Deforestation Regulation (EUDR) P9_TA(2023)0109. eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023R1115&qid=1687867231461
- European Commission. (2023d). European sustainability reporting standards (ESRS). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202302772
- European Commission. (2020). Biodiversity strategy for 2030. environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_en
- European Commission. (2022a). Directive (EU) 2022/2464 on Corporate Sustainability Reporting (CSRD). eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464
- European Commission. (2022b). Proposal for a Directive on corporate sustainability due diligence (CSDDD). commission.europa.eu/publications/proposal-directive-corporate-sustainability-due-diligence-and-annex_en
- European Commission. (2023d). The European Green Deal. commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

- European Commission. (2024). Product Environmental Footprint. [www.openlca.org/project/pef/#:~:text=A%20Product%20Environmental%20Footprint%20\(PEF,wishing%20to%20market%20their%20product.](https://www.openlca.org/project/pef/#:~:text=A%20Product%20Environmental%20Footprint%20(PEF,wishing%20to%20market%20their%20product.)
- Forest Stewardship Council (FSC). (2021). Guidance for Demonstrating Ecosystem Services Impacts. FSC-GUI-30-006 V1-1 EN. anz.fsc.org/ecosystem-services
- Forest Trends. (2019). 'No Net Loss' and 'Net Gain' of biodiversity. www.forest-trends.org/bbop/bbop-key-concepts/no-net-loss-and-net-gain-of-biodiversity/
- Global Biodiversity Information Facility (GBIF). (2024). Global Biodiversity Information Facility: Open Access Biodiversity Data. www.gbif.org/
- Global Forest Watch. (n.d.). Forest Monitoring Tool. www.globalforestwatch.org/
- GLOBIO. (n.d.). Global biodiversity model for policy support. www.globio.info/
- Government of the Netherlands. (2021). Biodiversity Footprint for Financial Institutions. www.government.nl/documents/reports/2021/07/29/biodiversity-footprint-for-financial-institutions
- GRI. (2024a). About GRI. www.globalreporting.org/about-gri/
- GRI. (2024b). GRI 101: Biodiversity 2024. www.globalreporting.org/search/?query=GRI+101
- Hilton, S., & Lee, J. J. (2021). Assessing Portfolio Impacts: Tools to Measure Biodiversity and SDG Footprints of Financial Portfolios. wwf.panda.org/wwf_news/?2898916/Assessing-Portfolio-Impacts
- IBAT. (2020). IBAT: Screening for biodiversity risk in the finance sector. www.ibat-alliance.org/pdf/briefing-notes-financial-sector.pdf
- Iceberg Data Lab. (2024). Corporate Biodiversity Footprint (CBF) Tool. www.icebergdatalab.com/solutions/biodiversity/
- IFRS. (2024). International Sustainability Standards Board. www.ifrs.org/groups/international-sustainability-standards-board/
- IPBES. (n.d.). Models of drivers of biodiversity and ecosystem change. www.ipbes.net/models-drivers-biodiversity-ecosystem-change
- IPBES. (2019). Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. doi.org/10.5281/zenodo.3831673
- IUCN. (2021). Species Threat Abatement and Restoration (STAR) metric. www.iucn.org/resources/conservation-tool/species-threat-abatement-and-restoration-star-metric
- IUCN. (2024). IUCN Red List. www.iucnredlist.org/
- Key Biodiversity Areas. (2024). KBA Data. www.keybiodiversityareas.org/kba-data
- National Institute for Public Health and the Environment. (2016). ReCiPe Model. www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2016-0104.pdf
- Nature Positive Initiative. (2023). A Global Goal for Nature. www.naturepositive.org/
- NEC. (2024). Net Environmental Contribution: the holistic metric. www.nec-initiative.com/
- Resource Watch. (2024). Map of Biodiversity Intactness. resourcewatch.org/data/explore
- SBTN. (2023a). Technical Guidance: Step 1: Assess. sciencebasedtargetsnetwork.org/wp-content/uploads/2023/05/Technical-Guidance-2023-Step1-Assess-v1.pdf
- SBTN. (2023b). Technical Guidance: Step 2: Prioritise. sciencebasedtargetsnetwork.org/wp-content/uploads/2023/05/Technical-Guidance-2023-Step2-Prioritize-v1.pdf
- SBTN. (2020). Science Based Targets Network. sciencebasedtargetsnetwork.org/how-it-works/what-are-sbts/
- SBTN. (2023c). Natural Lands Map (beta version). wri-datalab.earthengine.app/view/sbfn-natural-lands
- SBTN. (2023d). SBTN Materiality Screening Tool & High Impact Commodity List. sciencebasedtargetsnetwork.org/how-it-works/assess/
- Society for Ecological Restoration. (2021). Restoration Certification. www.ser.org/page/Certification
- The Global Biodiversity Standard. (2021). The Global Biodiversity Standard. www.biodiversitystandard.org/
- TNFD. (2023a). Guidance on the identification and assessment of nature-related issues: the LEAP approach (Version 1.1). tnfd.global/publication/additional-guidance-on-assessment-of-nature-related-issues-the-leap-approach/
- TNFD. (2023b). Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) Recommendations. tnfd.global/recommendations-of-the-tnfd/
- TRANSPARENT. (2023). Standardized Natural Capital Management Accounting. capitalscoalition.org/wp-content/uploads/2023/06/Transparent-NCMA-Methodology-Final.pdf
- UN Department of Economic and Social Affairs. (2012). Sustainable Development Goals (SDGs). sdgs.un.org/goals
- University of Cambridge Institute for Sustainability Leadership (CISL). (2020). Biodiversity Impact Metric: Measuring business impacts on nature: A framework to support better stewardship of biodiversity in global supply chains. www.cisl.cam.ac.uk/resources/natural-resource-security-publications/measuring-business-impacts-on-nature
- WWF. (2022). Living Planet Report. livingplanet.panda.org/en-GB/
- WWF. (2023). Biodiversity Risk Filter. riskfilter.org/biodiversity/home